

's-Hertogenbosch, december 2011

Aan de Raad van de gemeente Loon op Zand.

Geachte leden van de Raad,

Eind juli bereikte mij het verzoek van uw burgemeester om te willen kijken naar het probleem dat speelde in uw gemeente: een dreigend exploitatietekort van het 'Carré'.

Ik heb hem gezegd dat ik dat graag wilde doen, maar niet alleen. Ik vond het erg fijn dat Gerard Daandels, daartoe benaderd, onmiddellijk bereid bleek het samen te doen.

We kregen het ambtelijk document toegestuurd dat in uw raadsvergadering van juni aan de orde was geweest.

Op 2 augustus zijn de secretaris en de heer Wilfried Janssens met ons komen praten om ons nadere informatie te geven. Wij gaven van onze kant aan aan welke documenten nog behoefte bestond. Zij hadden op dat moment de vragen van onder andere de fractie Gemeentebelangen bij zich. Wij voorzagen mede op grond daarvan dat een diepgaand onderzoek nodig zou zijn dat veel tijd zou vergen. Voor ons als buitenstaanders zou het inderdaad een tijdrovende opdracht zijn geweest, gezien de beschikbaarheid van de gegevens, de inhoudelijke complexiteit van het project en de context van het project met bestuurlijke, ambtelijke en externe uitvoerders.

Ons voorgenomen plan van aanpak met een bijbehorende tijdsplanning en de te verwachten kosten kwamen aan de orde.

Een nadere bezinning in uw gemeente leidde ertoe dat het college van B&W zelf de vragen heeft willen beantwoorden. U besloot de externen te verzoeken er met de blik van de buitenstaander kritisch naar te kijken en suggesties voor de toekomst te doen.

Wij hebben er geen omvangrijk rapport van gemaakt, maar van harte eraan meegewerkt dat u nog dit jaar dit hoofdstuk zou kunnen afsluiten. Dat kón ook, omdat wij in de hele gang van zaken van uw kant de wil hebben bespeurd om weliswaar volledig en adequaat te worden geïnformeerd ter wille van uw controlerende taak, maar tevens een handelwijze hebben geconstateerd die niet wijst op hard afrekenen, maar op leren en laten leren. Het College heeft van zijn kant er in de beantwoording van uw vragen blijk van gegeven voluit, collegiaal verantwoordelijkheid te nemen, ook voor de voorafgaande bestuursperiode en fouten te kunnen erkennen. Dat geeft ons het vertrouwen dat u, alles overziende, deze fase van het project kunt afsluiten.

Met dank voor het vertrouwen dat u in ons hebt gesteld en met vriendelijke groet,

Gerard Daandels

Joep Baartmans-van den Boogaart

Inleidende opmerkingen

Nu we beschikken over de het ambtelijk rapport, de vragen van de fracties, de antwoorden van het college daarop en de nadere toelichting die burgemeester Wim Luijendijk ons vrijdag 26 november heeft gegeven, is er voor ons geen aanleiding een eigen overzicht en een inhoudelijke beoordeling van het verloop van het proces te geven. Wij denken dat voor een beantwoording van de vragen die aan ons gesteld zijn voldoende gegevens aangereikt zijn. We gaan ervan uit dat niets bewust is achtergehouden, omdat de rapportage van ambtelijke zijde en de beantwoording van de kant van het college getuigen van de wil volledig en adequaat te zijn.

We hebben bovenstaande opvatting getoetst in een gesprek met de fractievoorzitters Jan Brekelmans, Peter Flohr en Jacky Smit en met Loes Heijs en Kees Grootswagers, die hun fractievoorzitter vervingen. (N.B. verderop spreken we steeds van 'fractievoorzitters'.) Hoewel zij zeker nog niet op alles een volledig bevredigend antwoord hebben gekregen, heerst bij hen de overtuiging dat het van veel groter belang is om naar de toekomst te kijken, na deze pijnlijke terugblik. Tegelijkertijd is er een diepe ongerustheid over het vervolg: kunnen degenen die voor de uitvoering verantwoordelijk zijn het vertrouwen geven dat zodanige lessen zijn getrokken dat het project op een goede manier voortgezet wordt; dat de bevoegdheden duidelijk vastliggen; dat de communicatie structureel verbeterd wordt in frequentie en kwaliteit; dat de organisatie en dossiervorming helder is en betrouwbaar.

Deze onrust komt vooral voort uit het gevoel dat de inwoners van Loon op Zand er recht op hebben dat een project waarover al zo lang is gesproken en dat zoveel belofde, onderhand tot een goede uitvoering komt.

Opzet

We zullen de vragen die u ons gesteld hebt in volgorde behandelen.

De eerste vraag:

1. Tot welke bevindingen en conclusies leidt de externe reflectie gegeven de ambtelijke rapportage, de vragen van uit de raad en de beantwoording van de vragen door het college?

Wij zullen deze vraag beantwoorden door allereerst ons commentaar te leveren op de ambtelijke rapportage (**1a**) en door daarna in te gaan op de vragen die door de raad zijn gesteld (**1b**) en op de beantwoording van het college (**1c**).

1a: de ambtelijke rapportage

Het was voor ons als buitenstaanders niet gemakkelijk onze weg te vinden in het geheel van gegevens, beschouwingen en conclusies in dit document. Maar het zou ons verbazen als het u als raadsleden gemakkelijk is gevallen greep te krijgen op alle aspecten van de gang van zaken zoals geschetst, ook al bent u veel beter bekend met de voorgeschiedenis en met de betrokkenen.

Voor onze problemen met het stuk zijn verschillende oorzaken aan te geven.

- 'In vogelvlucht' is de gang van zaken weergegeven van medio 2007 tot eind 2010, met een aanloop uit 2006 en een uitloop naar 2011. Het rapport zou aan structuur gewonnen hebben wanneer duidelijk in beeld was gebracht wat de cruciale momenten waren, wie daarbij

betrokken waren, vanuit welke bevoegdheden zij konden beslissen, en hoe daarover is gecommuniceerd.

- Bij zoveel instellingen die betrokken zijn en zoveel tussentijdse wisseling van personen in alle gremia zou een lijst van betrokken personen en instanties en hun verhouding tot het project bij de relevante data heel dienstig zijn geweest. Dat zou ook het probleem van de vele afkortingen hebben opgelost. Intussen beschikken we op ons verzoek over de namen van de projectgroep- en stuurgroepleden in de verschillende perioden, maar ook in dit overzicht ontbreken de functies en dat is nu juist belangrijk voor een goed begrip.
- Het is tekenend dat men geen kans heeft gezien –of er niet voor heeft gekozen- om het onderdeel ‘Inhoud van aangetroffen en relevante overige verslagen, memo’s en notities’ te integreren in het overzicht van de gebeurtenissen. Tekenend, omdat het een moeizame onderneming bleek om de diverse documenten te verzamelen en in te schatten wat de status ervan was. We vinden dat een verontrustende zaak, die er wellicht toe zou moeten leiden dat steekproefsgewijs op dit punt ook naar andere grote dossiers wordt gekeken.
- Twee algemene conclusies zijn zo algemeen, dat ze niets toevoegen aan het rapport. De noodzaak van strakke afspraken en regie op samenhang, integraliteit en consistentie is al te evident. De conclusies krijgen pas waarde wanneer ze voorzien zijn van voorstellen tot een betere aanpak.
- De vragen van de raad weerspreken de wat gemakkelijke conclusie dat extern onderzoek geen toegevoegde waarde zou hebben; de vragen die nu door de raad gesteld zijn, zijn relevant; ze zouden ook gesteld moeten zijn door externe onderzoekers.
- Het was ons inziens verstandig geweest wanneer de opstellers hun rapport hadden voorgelegd aan een tekstschrijver, tevens buitenstaander. De overzichtelijkheid zou erbij gewonnen hebben en de vraag of extern onderzoek noodzakelijk was, had daardoor beter beantwoord kunnen worden.

Wat wij in het rapport goed vinden is, dat het een oprechte poging is om het bijeengezochte feitenmateriaal zo volledig mogelijk en in alle eerlijkheid weer te geven. Daarmee wordt een aantal zaken pijnlijk duidelijk. Juist omdat er geen poging is gedaan om het verhaal mooier te maken dan het is, komen bestuurlijke en ambtelijke tekortkomingen bij dit proces helder genoeg in beeld.

Op welke wijze de politieke context een rol heeft gespeeld, wordt begrijpelijkerwijs niet expliciet duidelijk gemaakt door de ambtenaren. Toch schiet het rapport hier tekort. Het laat namelijk de kans liggen om het college te adviseren zelf een aanvulling te geven op dit aspect. Waar wij ervan uitgingen dat de verkiezingen van maart 2010 een belangrijke rol zouden hebben gespeeld, begrepen we in ons gesprek met de fractievoorzitters dat er druk stond op het proces vanuit een al lang gevoeld ongeduld.

Het rapport is uitgesproken sterk in de *‘constateringen met betrekking tot het procesverloop’*. Het betreft in feite harde conclusies die de te algemene conclusies die daarna geformuleerd worden, veel interessanter hadden kunnen maken door er verbetervoorstellen van te maken. Voorstellen voor een betere interne gang van zaken - de specifieke verantwoordelijkheid immers van de organisatie- en verbeteringen op bestuurlijk vlak, waartoe het college had moeten worden uitgenodigd.

In de opdracht aan de ambtelijke werkgroep was sprake van een *‘voorverkenning’*. Dat is het zeker, maar het voorstel van het college aan de raad om het daarbij te laten, heeft ons verbaasd.

Er was alle reden voor een bestuurlijke reactie die verder ging; daarvoor was meer dan genoeg stof aangedragen.

Met deze opmerking zijn we bij de beantwoording van het volgende onderdeel van vraag 1 beland.

1b: de vragen van de raadsfracties

In de raadsvergadering van 30 juni 2011, toen het ambtelijk rapport voorlag, hebben de fracties unaniem bepleit dat aanvullende vragen konden worden gesteld, dat een onafhankelijke partij een oordeel zou geven en dat vervolgens in een openbare raadsvergadering verantwoording zou worden afgelegd ten einde deze fase van het proces correct af te kunnen sluiten. Wat het college in onze ogen eigener beweging had moeten doen, is door de vragen die door 3 raadsfracties gesteld zijn, alsnog gebeurd.

Bruisend Dorpshart en de realisering van een nieuwe multifunctionele ruimte voor het sociaal-culturele werk zijn projecten van een dusdanig belang, dat de raad op alle drie de kerntaken: kaders stellen, controleren en vertegenwoordigen bijzonder alert moet zijn. Het is goed te constateren dat de raad die alertheid getoond heeft.

Een enkele opmerking met betrekking tot de afzonderlijke fractievragen:

-GemeenteBelangen richt zich allereerst op vragen van bestuurlijke aard. Dat is een goede benadering, omdat juist de eigen wethouders grote verantwoordelijkheid droegen in het proces zowel voor het Bruisend Dorpshart als voor het Carré daarbinnen.

-Pro-3 is scherp op de volledigheid en kwaliteit van de informatievoorziening. Een vanzelfsprekendheid, in het licht van de tegenstem van de fractie Groen Links en die van de PvdA in de vorige bestuursperiode, toen op 23 juli 2009 in de raadsvergadering de gunning aan de orde was. Deze fracties vonden toen het plan respectievelijk onvoldragen of nog niet rijp voor besluitvorming omdat nog een paar maanden nodig waren voor aanpassingen, verduidelijkingen en oplossingen. Bij de overige fracties overwoog de behoefte aan voortgang en heerste vertrouwen op de goede afloop.

-De VVD-fractie richt zich vooral op de signalen die van externen en van ambtelijke zijde zijn gekomen waarin de voorziene tekorten groter dreigden te worden dan officieel bekend was bij de raadsleden. Jammer dat het college enige e-mails niet heeft aangereikt bij de beantwoording. Met deze opmerkingen doen we natuurlijk tekort aan de nauwkeurigheid waarmee een groot aantal vragen is gesteld en van toelichting voorzien. Essentieel vinden we het om op te merken dat door deze vragen werkelijk alle aspecten van het project in beeld zijn gebracht: de inhoud van het project, de organisatie, de administratie, de bestuurlijke verhoudingen intern, met de ambtelijke organisatie en met externen, afstemming en terugkoppeling, de informatie aan de raad en de communicatie in het algemeen.

1c: de beantwoording van de vragen door het college

Over het geheel genomen heeft het college de vragen met grote openhartigheid beantwoord. Was het ambtelijk rapport al pijnlijk, de toelichting op de vragen en het leggen van de vinger op de zere plekken van de kant van het college is dat zeker ook. Het moet een hard gelag zijn geweest toe te geven dat de afstemming binnen het college onvoldoende was. Dat de bestuurders niet genoeg op elkaar gelet hebben en er de voorkeur aan gaven de bezorgdheid die werd geuit niet te voelen en niet te beantwoorden. Dat er de voorkeur naar uitging de zaken optimistischer te willen bekijken dan verantwoord was ondanks waarschuwingen van internen en

externen. Dat, terwijl de portefeuillehouder die verantwoordelijk was voor het accommodatiebeleid in de vorige bestuursperiode al te weinig meetelde, die fout verdubbeld werd in de huidige bestuursperiode door hem niet in de stuurgroep op te nemen.

Dat het college niet alle conclusies van de fracties deelt, hoeft er ons inziens niet toe te leiden dat daarover de discussie opnieuw aangegaan wordt. Bijvoorbeeld over het verschil van mening over de vraag of de raad expliciet had moeten horen in het kader van het raadsvoorstel van 23 juli 2009, hoe de algemene financiële risico's moesten worden ingeschat –dat zou minstens eleganter zijn geweest-, terwijl in het begin van diezelfde maand die gegevens wel aan de raad verstrekt waren. Over het algemeen zijn de antwoorden royaal en er is geen reden te veronderstellen dat het college nog omstandigheden of gegevens zou hebben weggelaten. Het college is ook volstrekt duidelijk over het feit dat in het vervolg grote projecten beter moeten worden beheerst. De les is hard maar de juiste conclusies zijn absoluut getrokken zowel voor het bestuur als voor de ambtelijke organisatie.

Het college neemt de volle verantwoordelijkheid als collectief, zowel voor de vorige als voor de huidige bestuursperiode. Dat is op zichzelf volstrekt juist en het oogt sympathiek. Maar het heeft voor de raadsleden ook een keerzijde: als geen duidelijk projectverantwoordelijke kan worden aangewezen, kan de collectief gedragen verantwoordelijkheid ook wat verlamdend werken.

Een opmerking naar aanleiding van 1b en 1c:

Uit de stukken blijkt niet dat de raad ervoor gekozen heeft om een sterk coördinerende rol te vragen van de burgemeester. Die heeft de taak het geheel te bewaken en invloed uit te oefenen op de onderlinge verhoudingen binnen het college. Of hij feitelijk die invloed kan uitoefenen, hangt sterk van de wethouders af. Juist in zo'n groot project is zijn rol als voorzitter van zowel college als raad bij uitstek geschikt. In het gesprek met de fractievoorzitters is ons verteld dat er wel met de burgemeester over is gesproken. Dat brengt ons tot de conclusie dat de wethouders onvoldoende gebruik hebben gemaakt van zijn positie en van zijn vermogen tot communicatie.

2. Tot welke concrete aanbevelingen leidt de externe reflectie voor het vervolg van dit besluitvormingsproces ?

3. Geeft de reflectie aanleiding tot concrete verbeterpunten in de besluitvorming voor raad en College bij toekomstige en vergelijkbare besluitvormingsprocessen ?

Opmerking vooraf:

Ter wille van de duidelijkheid en de beknoptheid van deze rapportage beantwoorden wij de vragen 2 en 3 in onderstaande reactie. Vraag 3 ligt één op één in het verlengde van hetgeen bij vraag 2 aan de orde komt. De concrete aanbevelingen, die onderstaand worden gedaan, zijn ook voor vele andere gemeentelijke besluitvormingsprocessen van toepassing, ook bij projecten van veel geringere omvang dan het Bruisend Dorpshart.

Terugblikkend op de gevolgde besluitvormingsprocedure vanaf 2008 komen wij tot de volgende beschouwingen.

-Uit het raadsvoorstel, dat geleid geeft tot het besluit van 23 juli 2009 inzake de gunning van het project Bruisend Dorpshart, blijkt een degelijke aanpak van het totale complexe project. Er worden afwegingen gemaakt om te komen tot planoptimalisaties, bezuinigingen en planaanpassingen om uiteindelijk tot planvorming te komen binnen het eerder door de gemeenteraad vastgestelde financiële kader met behoud van de gewenste stedenbouwkundige kwaliteit.

-Tegelijkertijd constateren wij dat er na het raadsbesluit van 23 juli 2009 nog vele onderdelen nader uitgewerkt moeten worden en dat er nog stevige financiële risico's in beeld gebracht moeten worden met betrekking tot het gehele project. De raadsbrede commissie heeft daar op 9 juli 2009 in haar advies aan de raad ook gewag van gemaakt. De commissie vraagt om een beter inzicht in de financiële risico's, meer inzicht in wat de gunning gaat betekenen voor de meerjarenbegroting, meer inzicht in de constructie ter zake afbouw van het Carré door SMC etc.

-Zetten wij de vragen, die gesteld zijn tijdens de raadsvergadering van 23 juli 2009 af tegen hetgeen in de ambtelijke rapportage is geanalyseerd, dan constateren wij dat met name ten aanzien van de risico-onderdelen en de open eindconstructies weinig of geen actie is ondernomen in de periode 2009 – 2010.

Het bovenstaande in ogenschouw nemend komen wij tot de volgende concrete aanbevelingen voor het vervolg van dit besluitvormingsproces:

- Breng, met als vertrekpunt het raadsbesluit van 23 juli 2009, alle relevante cijfers en risico's met de daarbij gehanteerde uitgangspunten goed in beeld. Benoem alle exploitatietekorten 'met naam' en geef daarbij aan op welke wijze er in de meerjarenramingen van de gemeente Loon op Zand dekking gezocht kan worden om die tekorten op te vangen. Betrek daarbij ook de bestaande financiële risico's die de gemeente nog loopt met betrekking tot het totale project Bruisend Dorpshart, buiten de realisatie van het Carré, zoals afschrijvingstermijnen nieuw gemeentehuis, ingerekende subsidies die nog niet 'hard' zijn en eventuele grondexploitatierisico's.
- Betrek zo mogelijk de onderhandelingsresultaten van het mediationtraject tussen de projectontwikkelaar en de gemeente Loon op Zand bij bovenstaande aanbeveling. Mochten de uitkomsten van de mediation te lang op zich laten wachten, dan zou dit onderdeel op een later tijdstip als een separaat voorstel aan de gemeenteraad moeten worden voorgelegd.
- Breng het totaaloverzicht bijeen in een goed gedocumenteerd raadsvoorstel (zo nodig twee raadsvoorstellen, afhankelijk van het moment van afronding van de lopende mediation), zodat de gemeenteraad een goed onderbouwd besluit c.q. besluiten kan nemen betreffende de 'nul- situatie anno 2012'. Voor wat betreft de exploitatiecijfers van het Carré dient de externe partij SMC bij de opstelling van de berekeningen betrokken te worden. Een goed gedocumenteerd raadsvoorstel zal voor de gemeenteraad ook vele antwoorden bevatten op vragen, die in juli 2009 en daarna gesteld zijn. Anderzijds betekent het vaststellen van de 'nul- situatie 2012' de afsluiting van een hectische en onoverzichtelijke periode van de afgelopen 2 jaar.
- In dat raadsbesluit zou ook een heldere opdrachtformulering dienen te worden opgenomen aan de hand waarvan het college de verdere uitvoering van het project ter hand kan nemen.

- Laat het college een transparante projectstructuur vaststellen, waarbij alle taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden goed zijn afgebakend. Vaststelling door het college onderstreept de relevantie van het project en is de basis voor de collegiale verantwoordelijkheid van het project.
- Werk met een ambtelijke Projectgroep, waarbij alle voor het project relevante afdelingen binnen het gemeentelijk apparaat betrokken zijn en benoem een intern projectleider, die waakt voor de integrale benadering van het gehele project. Laat een eventueel aanwezige extern projectleider als adviseur aanschuiven bij de ambtelijke Projectgroep. Zorg voor een gedegen verslaglegging en breng die verslaglegging ter kennis aan de Stuurgroep.
- Werk met een Stuurgroep, waarin vanuit het college een dubbele bezetting verzekerd is, enerzijds voor de onderlinge tussentijdse reflectie en anderzijds voor de waarborging van de continuïteit. Externe partijen moeten deel uitmaken van de Stuurgroep al naar gelang daar betrokkenheid is. De intern en extern projectleiders zijn adviseurs van de Stuurgroep. Zorg voor een gedegen verslaglegging en breng die verslaglegging periodiek ter kennis aan het college van burgemeester en wethouders.
- Vermijd dubbelfuncties in Projectgroep en Stuurgroep; die leiden onherroepelijk tot onduidelijkheden en spanningen.
- Zorg optimaal voor scheiding van functies (zowel bestuurlijk als ambtelijk) zodat alle geluiden van de gemeentelijke organisatie in de projectstructuur kunnen doordringen en worden meegewogen. Een project van de omvang van het Bruisend Dorpshart en daarbinnen de gemeentelijke onderdelen betekenen een continu proces van 'tekenen en rekenen'.
- Zorg voor een adequate projectadministratie met transparante archivering. Het financiële format als onderdeel van die projectadministratie dient door het college vastgesteld te worden. Daarbij dient 'aan de voorzijde' de integrale aanpak van het project geborgd te zijn. Leg de verantwoordelijkheid voor de projectadministratie zo mogelijk in één hand en zorg dat met name de intern en de extern projectleider op eerste aanvraag ter zake bediend worden en over recente gegevens kunnen beschikken.
- Zorg voor een continu proces van periodieke voortgangsrapportages van 3 of 4 keer per jaar en agendeer die rapportages voor het college. De voortgangsrapportages dienen actueel te zijn, zodat eventueel noodzakelijke bijsturing kan plaatsvinden. Ook als er geen voortgang te melden is, is een rapportage over het 'waarom daarvan' zeer relevant om collegiale verantwoordelijk te kunnen blijven dragen.
- Spreek met de gemeenteraad een transparante vorm van communicatie af, waarbij met betrekking tot een project van deze omvang een periodieke terugkoppeling van het college naar de raad van minimaal 2 keer per jaar geen overbodige luxe is. Ook hierbij dient de informatie actueel te zijn, zodat de gemeenteraad 'er ook nog iets van kan vinden'. De raad is mede verantwoordelijk voor het project, maar zorg er dan ook voor dat de raad die verantwoordelijkheid kan dragen.
- Maak zo mogelijk gebruik van geschikte momenten om met het project naar buiten te treden en doe dat niet alleen in de vorm van het hanteren van de slopershamer! Ook de inwoners van Loon op Zand en vele organisaties binnen de gemeente hebben recht op transparante informatie. Bovendien creëert men daarmee het nodige draagvlak voor datgene wat het gemeentebestuur in ontwikkeling heeft.
- Ervan uitgaande dat de gemeente Loon op Zand een bestuurlijk vastgesteld ambtelijk integriteitsprotocol kent, adviseren wij het college het advies van het Bureau Integriteit

Nederlandse Gemeenten (BING) inzake projectmanagement in dat protocol over te nemen en de adviezen op korte termijn ook daadwerkelijk te implementeren.

Tenslotte.

Op basis van het voorgelegde materiaal hebben wij in korte tijd een analyse gemaakt en voorstellen gedaan. Wij hebben niet de verwachting dat er geen correcties op mogelijk zijn. Maar de gesprekken met de burgemeester en Leendert Tegelaar op 25 november en met de fractievoorzitters op 6 december geven ons het vertrouwen dat de raad en het college met de analyse kunnen instemmen.

De analyse is niet mild voor het ambtelijk rapport, ook al zijn er verontschuldigen aan te voeren voor de onvolkomenheden. Gebrekkige dossiervorming en gebrek aan communicatie tussen de betrokken afdelingen zijn geen kleine fouten. Tegelijkertijd hebben wij waardering voor een aantal aspecten van het rapport. De openheid ervan heeft het de raad in elk geval mogelijk gemaakt een compleet beeld op tafel te krijgen op basis van de gegevens die aangeleverd werden.

De analyse is vooral hard voor het college, omdat wij het een ernstige misrekening vinden dat het ambtelijk rapport aan de raad is aangeboden zonder standpunt van het college. Waardering hebben we voor de wijze waarop het college alsnog de vragen heeft beantwoord en collegiaal de volle verantwoordelijkheid op zich neemt voor het gebeurde in de vorige en deze periode.

De raad heeft in onze ogen goed werk verricht door de indringende vragen en de toelichtingen daarop. We vinden het volkomen terecht dat men het ambtelijk rapport niet voor kennisgeving heeft willen aannemen. Uit het gesprek met de fractievoorzitters is ons enerzijds gebleken dat men constructief verder wil, maar anderzijds dat de irritatie over de gang van zaken en vooral de ongerustheid over het verdere verloop groot is. Draagvlak bij de bevolking voor dit project is in die ongerustheid een belangrijk element.

De praktische aanbevelingen waarmee wij vraag 2 en 3 beantwoord hebben, zullen voor een deel al door het college bedacht zijn en wellicht al uitgevoerd, maar daarover hebben wij geen nadere informatie. We hebben beoogd een pakket van maatregelen voor te stellen waarmee elk project aangepakt kan worden.

Wij zijn de raad van de gemeente Loon op Zand dankbaar voor het vertrouwen dat in ons gesteld is en voor de medewerking die ons verleend is.

Wij hopen dat het project Bruisend Dorpshart gaat worden wat de gemeente Loon op Zand ermee wilde bereiken en wensen u daar heel veel succes mee.